

Film&TV-Producenterna

YTTRANDE
2024-09-13

Dnr: Ku2024/00602

Kulturdepartementet
ku.remissvar@regeringskansliet.se
ku.md@regeringskansliet.se

Remissvar över betänkandet ”Ansvar och oberoende – public service i oroliga tider” (SOU 2024:34)

Om Film&TV-Producenterna och remissvaret

Film&TV-Producenterna är en branschorganisation för produktionsbolag i Sverige som utvecklar och producerar långfilm, dokumentärfilm, tv-program och reklamfilm.

Organisationen har för närvarande ca 113 medlemsbolag som tillsammans omsätter ca 5 miljarder kronor och som representerar merparten av svensk film- och TV-produktion.

Film&TV-Producenterna har koncentrerat sitt remissvar till de delar i utredningen som avser ett brett formulerat innehållsuppdrag (8.4.2), en livskraftig produktionsmarknad (10), tillhandahållande av innehåll på internet (16.5), organisationen av public service-verksamheten (17.4) och medelstildelning (19).

Sammanfattning

Film&TV-Producenterna tillstyrker kommitténs förslag om ett fortsatt brett innehållsuppdrag.

Vi tillstyrker förslaget om fortsatta krav på public service-företagen att bidra till att stärka en livskraftig produktionsmarknad i hela landet.

Vi tillstyrker förslaget att det i fortsättningen ska ställas krav på SVT att bidra till utvecklingen av svensk filmproduktion samt redovisa omfattningen och formerna för detta

Vi uppfattar inte att den föreslagna medelstilldelningen för 2026–2033 är tillräcklig. Vi menar att nivån uppräknings bör höjas, samt att behov finns av löpande uppföljning av finansieringen under programperioden.

Vi delar kommitténs bedömning att frågan om moms-kompensation bör ses över för att skapa konkurrensneutralitet mellan SVT:s egen produktion och den externa produktionen. Frågan brådskar.

Vi tillstyrker förslaget att ökade marknätstkostnader för public service-företagen till följd av att andra medieföretag lämnar marknätet bör hanteras som en extraordinär kostnad.

Vi avstyrker förslaget att det ska ställas upp ett krav på att public service-företagens egna plattformar ska vara prioriterade vid distribution på internet, samt bedömningen att public service-företagen bör tillämpa en återhållsam strategi vid sin användning av internetplattformar som inte är företagens egna.

Vi delar kommitténs bedömning att frågan om hur public service-verksamheten ska vara organiserad, dvs frågan om public service-verksamheten bör vara organiserad i ett eller tre företag, bör utredas.

Om SVT och produktionsmarknaden

SVT har en mycket viktig roll på produktionsmarknaden, både som beställare och samproducent av svensk originalproduktion. 60 % av hela SVT:s programbudget går ut externt. Av detta avser ca 900 miljoner kronor svenska produktionsutläggningar, samproduktioner och förvärv, dvs. samarbeten med produktionsbolag i Sverige. SVT investerar därtill 100 miljoner per år i svensk film och är därmed en av de största finansörerna av svensk film. SVT möjliggör genom sina beställningar innovation och nya programformat.

Den senaste tidens marknadsutveckling har gjort framtiden för utveckling och produktion av svenskt innehåll mer osäker. SVT:s ansvar för och roll på produktionsmarknaden är därmed viktigare än någonsin tidigare.

Angående ett brett formulerat innehållsuppdrag (8.4.2)

Film&TV-Producenterna tillstyrker förslaget att innehållsuppdraget under nästa tillståndsperiod bör vara brett formulerat och att det fortsatt bör ställas krav på public service-företagen att erbjuda ett mångsidigt programutbud som omfattar allt från det breda anslaget till mer särpräglade programtyper.

Vi delar bedömningen att "ett brett formulerat innehållsuppdrag med ett mångsidigt programutbud med hög kvalitet och nyskapande form och innehåll är /.../ viktigt för att public service även fortsättningsvis ska kunna vara en del av den demokratiska infrastrukturen, ha ett högt förtroende hos allmänheten och därmed kunna vara en angelägenhet för hela befolkningen."

Vi delar bedömningen att "uppdraget till public service-företagen rörande det svenska språket är allt viktigare. Uppdraget har stor betydelse för det svenska språkets användning och

utveckling. Uppgiften att erbjuda ett varierat utbud på det svenska språket är central för ett litet språkområde som svenskan och av särskild betydelse för företagens kulturuppdrag.”

I ett litet språkområde som Sverige är ett starkt public service med ett brett formulerat innehållsuppdrag helt avgörande för att säkerställa långsiktigt hållbara förutsättningar för svensk film- och tv-produktion och därmed för att säkra ett kvalificerat svenskt tv-innehåll i alla genrer.

Angående en livskraftig produktionsmarknad (10)

Film&TV-Producenterna delar bedömningen att public service-företagen har en allt större betydelse för den svenska produktionsmarknaden

Film&TV-Producenterna delar bedömningen att SVT spelar en viktig roll för den svenska filmen.

Vi delar bedömningen att SVT:s ansvar för ett utbud av hög kvalitet på det svenska språket som speglar svenska förhållanden i en globaliserad medievärld har blivit allt viktigare och att betydelsen bedöms öka framöver.

Vi delar bedömningen att det ligger i publikens intresse att det finns en livskraftig produktionsmarknad som över tid kan leverera högkvalitativt och relevant innehåll.

Vi tillstyrker förslaget att det fortsatt ska ställas krav på public service-företagen att bidra till att stärka en livskraftig produktionsmarknad i hela landet.

Vi tillstyrker förslaget att det fortsatt ska ställas krav på företagen att, i dialog med externa produktionsbolag, säkerställa att företagets organisation för inköp och beställning av extern produktion präglas av tydlighet, samt att det, utöver kravet på tydlighet, ska ställas upp ett krav på framförhållning.

Vi tillstyrker förslaget att det ska ställas krav på SVT att bidra till utvecklingen av svensk filmproduktion samt redovisa omfattningen och formerna för företagets engagemang och redogöra för i vilken utsträckning företaget avser att satsa på svensk filmproduktion.

Vi delar bedömningen att ett mål bör vara att produktionsutläggningar på externa produktionsbolag ökar under tillståndsperioden. Frågan är delvis avhängig av frågan om momskompensation.

Särskilt om momskompensation (10)

Vi tillstyrker förslaget att frågan om momskompensation bör ses över. Frågan brådskar.

Vi delar bedömningen att frågan om momskompensation är viktig för att skapa konkurrensneutralitet mellan public service-företagens egen produktion och den externa produktionen.

SVT betalar idag moms på alla inköpen till verksamheten men har inte rätt att göra avdrag för ingående moms. SVT har inte heller rätt till återbetalning av ingående moms. Momsen stannar

därför som en kostnad hos SVT, vilket gör att produktionsbolagen missgynnas i förhållande till SVT:s interna produktion. Frågan har diskuterats i många år och behöver lösas.

Angående tillhandahållande av innehåll på internet (16.5)

Vi delar bedömningen att företagen fortsatt bör ha öppna och tydliga riktlinjer om hur de förhåller sig till distribution på plattformar som inte är företagens egna, samt redovisa hur de arbetar med tillämpningen av riktlinjerna.

Vi delar inte bedömningen att public service-företagen bör tillämpa en återhållsam strategi vid sin användning av internetplattformar som inte är företagens egna och avstyrker förslaget att det ska ställas upp ett krav på att public service-företagens egna plattformar ska vara prioriterade vid distribution på internet.

Enligt Internetstiftelsens rapport "Svenskarna och internet 2023" konsumerar en stor del av den svenska befolkningen, särskilt ungdomar och barn, sina nyheter via sociala medier och andra digitala plattformar. Public service-företagen behöver således vara närvarande på dessa plattformar för att kunna nå ut. Med den snabba teknikutvecklingen och en tillståndsperiod på åtta år anser vi att restriktioner som kan begränsa public service-företagens möjligheter att fullgöra sitt uppdrag bör undvikas.

Angående organisationen av public service-verksamheten (17.4)

Vi delar bedömningen att frågan om hur public service-verksamheten ska vara organiserad bör utredas.

Vi anser att det finns starka skäl för att organisera public service-verksamheten i ett företag istället för, som idag, i tre separata företag.

Angående medelstildelning (19)

Film&TV-Producenterna uppfattar inte att den medelstildelning som föreslås för 2026–2033 är tillräcklig.

Kommitténs förslag innebär en uppräknings av SVT:s anslag som trappas ned över tid, från tre procent 2026, två procent 2027–2030 till en procent 2031–2033.

Den föreslagna uppräknings innebär ett i princip oförändrat utfall jämfört med dagens tvåprocentiga uppräknings. Men som Ekonomistyrningsverket (ESV) konstaterar i sitt remissvar: "Utredningen identifierar ett antal större områden som kan påverka kostnaderna under den kommande perioden. ESV saknar dock en fördjupad analys av hur dessa faktorer kan påverka resursbehovet och vilka ekonomiska konsekvenser de kan få."

Vi ser en uppenbar risk för att en otillräcklig uppräknings den kommande tillståndsperioden kommer att leda till en minskad produktion av svenskt innehåll, med negativa och kännbara konsekvenser för både publiken och branschen.

Noterbart är att SVT med nuvarande uppräkningsprogram går in i den nya tillståndsperioden med ett omfattande besparingsprogram där företagets kostnader ska minska med 400 miljoner kronor till utgången av 2025.

Sammanfattningsvis uppfattar vi att nivån på den föreslagna uppräkningsprogrammet bör höjas. I likhet med ESV anser vi vidare att det kan finnas ett behov av löpande uppföljning av finansieringen under programperioden.

Särskilt om ökade kostnader för marknätet (19.6)

Film&TV-Producenterna tillstyrker förslaget att, om andra medieföretag lämnar marknätet under tillståndsperioden och detta medför påtagligt ökade marknätskostnader för public service-företagen, bör detta ses som en extraordinär kostnad som därför inte bör ingå i det medelsbeslut som avser tillståndsperioden.